

Ik heb met verbijstering dit wetsvoorstel gelezen. Ik zal proberen om mijn bezwaren op een duidelijke manier en puntsgewijs te beschrijven.

1. Ik vind het onbegrijpelijk dat in het nieuwe voorstel thuisonderwijs nog steeds alleen mogelijk is met richtingsbezwaren en verboden blijft na schoolgang. Helemaal nu, na de Coronaperiode waarbij er vele ouders hebben ervaren dat hun kinderen veel sneller en beter leren, minder gestrest en/of vrolijker zijn. Vele ouders zijn ook blij dat hun kinderen weer terug naar school kunnen, kinderen die het beter doen op school. Daarom is het juist zo belangrijk dat er onderwijsvrijheid is, zodat ieder kind het onderwijs krijgt dat het beste bij hem of haar en zijn/haar situatie past.
Door de duizenden thuiszitters die er elk jaar zijn, blijkt dat school zeker niet voor elk kind een goed en veilig klimaat is. Van alle 15-jarigen in Nederland heeft 17,9% een leesniveau waarmee zij op latere leeftijd onder de noemer laaggeletterd vallen (Feskens, Kuhlemeier & Limpens, 2016).
Daarnaast zijn er nog vele duizenden kinderen meer die school zonder al te veel problemen doorlopen, maar waarbij er meer uit te halen was of die zichzelf niet (meer) kennen

Thuisonderwijs is niet nieuw of eng, er zijn vele landen waar thuisonderwijs wordt gezien als een volwaardige onderwijsvorm. Universiteiten van deze landen proberen juist thuis onderwezen kinderen aan te trekken, omdat zij beter presteren en gemotiveerder zijn. Er zijn ook vele onderzoeken waaruit blijkt dat kinderen die thuisonderwijs krijgen even goed en zelfs vaak beter presteren dan kinderen die naar school gaan, ook op sociaal vlak.

2. Een onderwijsplan indienen bij de inspectie, daar heb ik geen bezwaar tegen. Het moet dan wel duidelijk zijn dat thuisonderwijs geen schoolonderwijs is en ook geen afstandsonderwijs is. Ook vind ik 30 weken voordat een kind leerplichtig wordt te lang. Zo lang een kind niet leerplichtig is, kun je mijns inziens geen eisen stellen.
3. Ik heb grote bezwaren tegen een verplicht gesprek met de leerplichtambtenaar. De leerplichtambtenaar moet alleen toetsen of er aan de richtingsbezwaren en voorwaarden is voldaan, in de huidige wetgeving, maar ook in het nieuwe voorstel. Een gesprek wat verplicht is 'of anders geen thuisonderwijs' legt onnodige druk op ouders en kind.

Daarbij is het klimaat richting thuisonderwijs in het algemeen vanuit leerplicht ambtenaren soms ronduit vijandig. Een dergelijk gesprek waarbij het doel niet duidelijk is, de leerplichtambtenaar nog steeds moet toetsen of er wordt voldaan aan de eisen van 5b, waardoor men erg moet opletten wat er wordt gezegd, brengt alleen verder wantrouwen voor beide kanten.

De hele toon van het voorstel: je doet dit, of anders geven we geen toestemming, vind ik erg zorgelijk.

4. Een verplicht huisbezoek van de inspectie vind ik ook een inbreuk op de privésfeer. Een keuze tussen een huisbezoek (op afspraak!) of op een neutrale plek. In het laatste geval zal de thuisonderwijzer foto's en/of materialen kunnen meenemen, zodat de onderwijsinspectie toch een goed beeld kan krijgen. Het is mij niet duidelijk of er met een huisbezoek ook onaangekondigde huisbezoeken worden bedoeld. Indien dit laatste wordt bedoeld, lijkt me dat ronduit schadelijk voor de veilige omgeving die thuis zou moeten zijn.

5. Het afnemen van toetsen. Toetsen zijn in het schoolsysteem ingevoerd om de leerkracht die verantwoordelijk is voor een grote groep kinderen heeft, te laten weten, waar elk kind staat. Er is steeds meer consensus over de negatieve effecten van toetsen en scholen beginnen hier steeds meer vanaf te stappen. Ouders hebben geen grote groep en zijn steeds 1 op 1 bezig. Er is geen toets voor nodig om te weten of een kind iets wel/niet begrijpt. Daarbij is thuisonderwijs geen schoolonderwijs. Het programma wordt op maat gesneden voor elk individueel kind. Er is geen enkele reden waarom de volgorde van school zou moeten worden aangehouden. Bovendien is er bij particulier onderwijs ook geen sprake van verplichte testen. De overheid betaalt niets mee aan thuisonderwijs (net zoals bij particuliere scholen), waarom hier dan onderscheid in maken? Bovendien, wie krijgen deze toetsen te zien en wat wordt er mee gedaan? Betekent onder het gemiddelde scoren dat het thuisonderwijs niet werkt en dat een kind dus naar school moet? Wanneer een kind naar schoolt gaat en lager scoort dan het gemiddelde of zelfs lager scoort dan op basis van zijn IQ verwacht zou worden, betekent dat dat de school faalt? Moet het kind dan van school af? Er lijkt steeds sprake van een dubbele standaard, school is het ideaal en thuisonderwijs is onwenselijk. Terwijl deze onwenselijkheid op geen enkel wetenschappelijk feit berust, enkel op vooroordelen. De onderzoeken die er zijn naar thuisonderwijs, nationaal en internationaal zijn juist positief over de resultaten van thuisonderwijs.
6. Wat wordt er bedoeld met het bijhouden van een volgsysteem? Een aangekocht systeem zoals dat bij school wordt gebruikt? Dat is gericht op scholen, is kostbaar en zeker niet 1 op 1 bruikbaar in een thuisonderwijssituatie. Een volgsysteem dat je zelf kan kiezen en waarbij een portfolio ook een optie is, lijkt mij prima.
7. De locatie van het onderwijs moet worden aangegeven en daar moet het kind voornamelijk worden onderwezen. Zoals ik bij andere punten al eerder heb aangegeven, is thuisonderwijs niet hetzelfde als schoolonderwijs thuis. Thuisonderwijs gebeurt in de tuin, in de stad, in het bos, in het museum, in de dierentuin en op alle momenten. Er is vaak geen strikte scheiding waarbij het thuisonderwijs wordt gegeven van 9 uur tot 3 uur op 1 vaste plek en daarbuiten niet.
8. De voertaal is Nederlands. Ik vind dat ieder die thuisonderwijs geeft ervoor moet zorgen dat zijn/haar kind een degelijke basis in de Nederlandse taal krijgt. Dat wil echter niet zeggen dat de voertaal of het onderwijs in het Nederlands moet. Buiten het feit dat ik het onwenselijk vind dat de overheid gaat bepalen welke taal je met je kind moet spreken, is het ook op het gebied van onderwijs in z'n geheel als taalbeheersing van het Nederlands onwenselijk als je als ouder met je kind moet praten in een taal die niet je moedertaal. Dat heeft een negatief effect op het Nederlands van het kind (fouten worden aangeleerd) en het taalgebruik in het Nederlands is minder rijk dan het zou zijn als de ouder in zijn moedertaal zou spreken, zelfs als diegene Nederlands op hoog niveau spreekt. Hier zijn vele wetenschappelijke onderzoeken naar gedaan, die keer op keer hetzelfde aangeven.

Zoals gezegd vind ik wel dat Nederlands altijd een aandachtspunt moet zijn. In het onderwijsplan kan worden stil gestaan hoe men ervoor zorgt dat Nederlands ook voldoende

aan bod komt in het thuisonderwijs.

Wanneer ouders kunnen aantonen dat zij hierin kunnen voorzien, zelf of met behulp van anderen is de eis voor het aantonen van een bepaald niveau overbodig.

Bovendien is er zoveel meer materiaal te vinden als je kan zoeken in andere talen. Het komt de kwaliteit niet ten goede als je alleen maar materiaal kan gebruiken dat in het Nederlands is. De talen waarin het onderwijs gedeeltelijk mag worden gegeven (Engels, Duits, Frans) vind ik ook veel te beperkend, helemaal gezien het internationale karakter van Nederland en de verwachting is dat dit alleen maar verder toeneemt.

9. Slechts 1 ouder verzorgt het onderwijs. Met verbazing las ik deze eis, welke gedachte ligt hieraan ten grondslag? Kinderen krijgen hun hele leven lang, tientallen verschillende leerkrachten en bij thuisonderwijs zou dit slechts 1 persoon mogen zijn? Dit voorstel vind ik een bedreiging voor de ontwikkeling van een kind. Kinderen kunnen van zoveel mensen leren.
10. Pedagogisch-didactische bekwaamheid moet worden aangetoond. Hoe toon je dit aan? Bestaat er in Nederland een certificaat/opleiding/cursus pedagogisch-didactische vaardigheden voor thuisonderwijs? Ik kan me wel voorstellen dat je in het onderwijsplan iets kan omschrijven hoe je ervoor zorgt dat wat je doet, passend zijn voor je kind en hoe je kijkt naar wat je kind nodig heeft.
11. Zodra je kind onder OTS komt vervalt de vrijstelling. Ik kan me wat voorstellen bij dit punt, echter vind ik het wel sterk afhankelijk van de reden van OTS. OTS door een scheiding waarbij vader en moeder het niet met elkaar eens kunnen worden over bepaalde zaken, is heel anders dan een OTS omdat er sprake is van kindermishandeling of verslaving.
12. De kerndoelen. De kerndoelen op zich vind ik geen probleem als het gaat om het eindpunt, wanneer er wordt bepaald welk kerndoel in welk jaar moet worden behaald, vind ik dat zeer problematisch en schadelijk voor de ontwikkeling en het thuisonderwijs dat wordt gegeven. Thuisonderwijs werkt juist zo goed omdat het individueel is. Natuurlijk moet een kind leren lezen, maar dat hoeft niet perse als hij 6 jaar oud is. Waar een kind van 7 dat op school zit in groep 4 een steeds grotere achterstand opbouwt (op alle gebieden) doordat hij niet kan lezen, is dat bij een kind van 7 dat thuisonderwijs krijgt niet zo, juist door de individuele aandacht. Hierdoor kan hij op alle gebieden floreren en op zijn eigen tempo leren lezen.

In het kort begrijp ik dat de overheid verantwoording heeft af te leggen over het welzijn van jongeren en dat zij het gevoel heeft, geen grip te hebben op jongeren die thuisonderwijs krijgen. Er kan op minder invasieve manieren gekeken worden of kinderen sociaal en emotioneel veilig zijn. Zit het kind bijv. op een sport of club (hier kunnen foto's voor gebruikt worden), een jaarlijks gesprek met de huisarts, uitjes die worden gedaan etc.

De nieuwe regelgeving is niet alleen onnodig belastend voor zowel ouder als kind, maar grote gedeeltes zijn zelfs beperkend en verminderen de kwaliteit van het onderwijs dat gegeven kan worden.

Bovendien worden er fundamentele rechten van de mens mee geschonden (bijvoorbeeld het recht op spreken van de eigen taal).

Het is verder van groot belang dat mensen die de kwaliteit van thuisonderwijs beoordelen (en wetgeving maken), verstand hebben van thuisonderwijs.